

Varkenshouderij Welvaarts te Tholen

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

18 december 2007 / rapportnummer 1297-72

1. OORDEEL OVER HET MER

1.1 Inleiding

De heer M. Welvaarts uit Boxtel is voornemens een varkenshouderij op te richten aan de Bitterhoekseweg 2 bij Poortvliet op het eiland Tholen. Het aantal van 5.600 vleesvarkens ligt boven de grens van 3.000 vleesvarkens waarvoor een milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht is.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen is bij de m.e.r.-procedure bevoegd gezag. Voorafgaand is ten behoeve van de vergunningverlening een milieueffectrapport (MER) opgesteld door de initiatiefnemer.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (verder de Commissie) geconstateerd dat het MER niet alle essentiële informatie gaf om het milieubelang voldoende mee te wegen bij de besluitvorming. De informatie die ontbrak had betrekking op:

1. de beoordeling van de effecten op de vegetatie op de bloemdijken;
2. de beoordeling van de geurhinder;
3. de referentiesituatie en de vergelijking daarvan met de alternatieven;
4. de bepaling van het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA).

Daarop heeft de Commissie via bevoegd gezag een aanvulling op het MER ontvangen aanvulling d.d. 5 oktober. Zij heeft nog vragen gesteld over de informatie in de aanvulling. Daarop heeft de Commissie nog een aanvulling ontvangen aanvulling d.d. 7 november. Dit advies bevat het oordeel van de Commissie over het MER en beide aanvullingen.

1.2 Oordeel

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER inclusief de aanvullingen aanwezig** is. De Commissie merkt echter wel op dat de informatie op onderdelen fragmentarisch in het MER en de aanvullingen beschreven is. De toelichting is summier met weinig onderbouwing van de conclusies. Hoewel de basisinformatie aanwezig is, is de aangeleverde informatie daardoor moeilijk toegankelijk.

---

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

2.1 Effecten op de vegetatie op de bloemdijken

MER

Op ongeveer 1250 meter afstand ten noordoosten van het initiatief is een bloemdijk gelegen, die vermeld wordt in het natuurgebiedsplan. Onduidelijk was of deze bloemdijk gezien moest worden als kwetsbaar gebied in de zin van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). In het MER was immers niet onderzocht of de genoemde bloemdijk is begroeid met de waardevolle vegetaties, die ingevolge bijlage 2 behorende bij de Uav zijn vereist om te kunnen spreken van een kwetsbaar gebied. Ook waren dus de effecten van het voornemen op eventueel aanwezige vegetaties niet onderzocht. Daarom was de beschrijving van de effecten van het voornemen op de ammoniakdepositie op kwetsbare natuur wellicht niet compleet.

Aanvulling

Het rapport van Aequator 'Mogelijke effecten van stikstofdepositie op bloemdijk op Tholen door nieuwbouw varkenshouderij Welvaarts', toegevoegd bij de aanvulling, geeft aan dat weliswaar in een omgeving van zandige dijken de kritische depositie voor een aantal waardevolle vegetatietypen wordt overschreden. Ook wordt echter geconstateerd dat deze overschrijding voor de instandhouding van de huidige waarden de toename als gevolg van dit initiatief geen consequenties heeft. Het rapport concludeert tevens dat het bereiken van een gunstige toestand van deze bloemdijkvegetaties door de toename van de ammoniakdepositie als gevolg van dit initiatief lastiger zal worden. Mogelijk zijn hierdoor meer beheerinspanningen noodzakelijk.

2.2 Geurhinder

MER

Bij veehouderij is de beoordeling van de geurhinder voor de leefomgeving een belangrijk aspect, dat zowel bij het MER als bij de vergunningverlening aandacht krijgt. De Commissie constateerde dat het toetsingskader voor geurhinder niet correct was toegepast. In het MER was de geurbelasting beschreven op basis van de brochure Veehouderij en Hinderwet 1984 en de richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996. De aanvraag voor de milieuvergunning was echter teruggetrokken en dat de vergunning opnieuw was aangevraagd, ná inwerkingtreding van de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Daarom is de Wgv het toetsingskader. Dit betekende dat de geurbelasting diende te worden beschreven volgens de Wgv.

De Commissie adviseerde om voorafgaand aan besluitvorming het juiste toetsingskader toe te passen en aanvullende informatie te verstrekken over de geurhinder.

Aanvulling

Het rapport 'Geurbelasting Bitterhoekseweg 2, Poortvliet', toegevoegd bij de aanvulling, geeft aan dat de normen van de individuele geurbelasting op de geurgevoelige objecten in de omgeving niet worden overschreden.

Uit de berekeningen van het rapport blijkt dat de achtergrondbelasting in de huidige situatie op 3 geurgevoelige objecten reeds te hoog is in vergelijking met de streefwaarde van 10 OU_E/m^3 . Door de realisatie van het voornemen van de heer Welvaarts wordt de geurhinder op 2 van 3 objecten nog hoger en komt er 1 geurgevoelig object (woning van een akkerbouwer) bij dat boven de streefwaarde uitkomt.

2.3 Referentiesituatie

MER

De milieueffecten van het voornemen moeten vergeleken worden met de huidige milieubelasting op de projectlocatie. De referentiesituatie bestaat uit een perceel landbouwgrond, waarop een agrarisch bouwblok is gelegen. Het huidige gebruik op deze locatie is zonder emissie van geur, stof of ammoniak. In het MER werd de referentiesituatie beschreven als zijnde een in gebruik genomen vleesvarkensstal met een 'traditioneel huisvestingssysteem' en werden de alternatieven daarmee vergeleken.

De Commissie adviseerde om in de aanvulling de alternatieven te vergelijken met de referentiesituatie waarin de emissies nul zijn.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER van 5 oktober 2007 was wederom de referentiesituatie niet vergeleken met de huidige milieubelasting op de projectlocatie. Initiatiefnemer is alsnog in de gelegenheid gesteld om deze omissie aan te vullen. Op 7 november 2007 heeft initiatiefnemer in de aanvulling de referentiesituatie beschreven waarbij is uitgegaan van het huidige gebruik.

- de Commissie concludeert op basis van het MER en de aanvulling dat de referentiesituatie voldoende is uitgewerkt.

2.4 Bepaling en afweging MMA

MER

De Commissie was van mening dat de in het MER gebruikte emissiefactoren voor de combiwasser voor geur en ammoniak achterhaald waren. Er waren namelijk inmiddels officiële emissiefactoren voor combiwassers vastgesteld. Met het gebruik van achterhaalde emissiecijfers werd in het MER een onjuiste keuze gemaakt voor het MMA. De Commissie adviseerde om in een herberekening met de juiste emissiefactoren inzicht te geven in de daadwerkelijke emissies van het MMA. Tevens adviseerde de Commissie om, gezien het feit dat de uitkomsten van het MMA zouden veranderen, opnieuw de vergelijking tussen alternatieven uit te voeren.

Aanvulling

In de aanvulling van 5 oktober 2007 is voor een combiwasser gerekend met een reductiepercentage van 85% voor ammoniak en ten aanzien van geur met een vermindering van 70%. De aanvulling geeft de juiste emissiefactoren voor ammoniak en geur weer voor de bepaling en vaststelling van het MMA. Dit heeft geresulteerd dat het eerdere MMA, een biologische wasser in combinatie met bouwkundige voorzieningen, in de aanvulling is gewijzigd in een combiwasser. Uit de vergelijking blijkt dat deze combiwasser op gebied van ammoniak- en geurreductie aanmerkelijk beter presteert dan het eerder geselecteerde MMA, zoals eerder beschreven in het MER.

- de Commissie concludeert dat het MMA voldoende is uitgewerkt in het MER en bijbehorende aanvulling. De Commissie adviseert het bevoegd gezag om het MMA te betrekken bij de besluitvorming over de effecten van de depositie op de bloemdijk en over de achtergrondbelasting van geur op enkele geurgevoelige objecten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: de heer M. Welvaarts

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: oprichting vleesvarkensbedrijf

Betrokken documenten:

- Verspreidingsberekeningen fijn stof
- Akoestisch onderzoek
- Aanvraag vergunning Wm
- Kaart
- Milieueffectrapport
- Rapport mogelijk effecten stikstof
- Rapport geurbelasting
- Erratum aanvulling
- rapport mbt combiwasser chemisch water

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. De lijst met inspraakreacties en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: de Thoolse Bode d.d. 29 oktober 2002

aanvraag richtlijnenadvies: 23 oktober 2002

ter inzage legging startnotitie: 31 oktober 2002 tot en met 28 november 2002

richtlijnenadvies uitgebracht: 12 december 2002

richtlijnen vastgesteld: 6 mei 2003

kennisgeving MER in: 5 januari 2007

aanvraag toetsingsadvies: 19 december 2006

ter inzage legging MER: 5 januari tot en met 16 februari 2007

aanvulling MER: 5 oktober 2007

ter inzage legging aanvulling: 2 november tot en met 30 november 2007

tweede aanvulling MER: 7 november 2007

toetsingsadvies uitgebracht: 18 december 2007

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie of het MER tekortkomingen bevat ten opzichte van de wettelijke vereisten en de richtlijnen. Daarbij staat de vraag centraal of voldoende informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan.

De Commissie miste in het MER aanvankelijk informatie over de onderdelen effecten op de vegetatie op de bloemdijk, geurhinder, referentiesituatie en de vergelijking van alternatieven, alsmede het MMA. Op 15 maart 2007 heeft de Commissie dat in een memo kenbaar gemaakt aan het bevoegd gezag.

De initiatiefnemer heeft op basis van dit memo in een aanvulling op het MER extra informatie over deze vier onderwerpen aangedragen. Deze aanvulling is op 5 oktober 2007 door het bevoegd gezag aan de Commissie toegezonden.

De Commissie heeft geconstateerd dat de aanvulling nog onjuiste informatie gaf over de referentiesituatie en de vergelijking tussen referentie en alternatieven. Op 16 november heeft initiatiefnemer door middel van een tweede aanvulling de gevraagde informatie aangeleverd.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. ir. G. Blom (voorzitter)

ir. S. Bokma

ing. H.J.M. Hendriks (tevens ook werkgroepsecretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Milieu-adviesbureau Het Groene Schild, Wageningen

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij
Welvaarts te Tholen en de aanvulling daarop**

De heer M. Welvaarts uit Boxtel is voornemens een varkenshouderij op te richten aan de Bitterhoekseweg 2 bij Poortvliet op het eiland Tholen. Het aantal van 5.600 vleesvarkens ligt boven de grens van 3.000 vleesvarkens waarvoor een milieueffectrapportage verplicht is. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tholen is bij de m.e.r.-procedure bevoegd gezag. Voorafgaand is ten behoeve van de vergunningverlening een milieueffectrapport opgesteld door de initiatiefnemer.

ISBN: 978-90-421-2071-6